

POSUDEK BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Autor/-ka práce: Marta Hronová

Název práce: Vyjednávání moci v procesu tetování

Vedoucí práce: Mgr. Martin Heřmanský, Ph.D.

Autorka posudku: Mgr. Ing. Alena Lochmannová, Ph.D., MBA

Typ posudku: Posudek bakalářské práce

Předložená bakalářská práce studující cílí dle převažujícího kontextu a též závěrečné kapitoly ve vazbě na realizovanou aplikační část práce na problematiku vyjednávání moci tatérů/tatérek a klientů/klientek v procesu tetování. Jedná se o téma velmi zajímavé, s ohledem na stávající výzkumy doplňuje poměrně novou perspektivu a vyvolává další otázky, což je jistě žádoucí. Musím však podotknout, že na různých částech práce studující definuje svůj cíl jinak, což je do jisté míry matoucí a problematické. Např. v úvodu studující píše: *„Mým cílem bude tedy zformulovat, jak se proměňují aspekty ovlivňující tetování a jakým způsobem je vyjednáváno o tom, aby výsledek byl považován za tu nejlépe odvedenou práci.“* Zde pak nabývám pochybností, který z cílů je relevantní (s ohledem na výše uvedené předpokládám že ten závěrečný), případně proč v úvodu není při komplexním pojetí cíle vymezen cíl hlavní a dílčí. Na str. 13 je pak cíl vymezen následovně: *„Cílem této práce je porozumět tomu, jak mezi sebou vyjednávají aktéři v procesu tetování, jakým způsobem tatéři a jejich klienti využívají své moci a jaké aspekty je ovlivňují v jejich následné interakci.“*

Struktura práce je s ohledem na překládaný typ práce logická, spíše uspořádaná, faktická a obsahová správnost jsou na dobré úrovni a kvalitativně odpovídají překládanému typu práce. Studující ovládá v uspokojivé míře odbornou terminologii s tématem související, v aplikační části pak prokazuje svoji schopnost argumentace a kritického myšlení. Studující vychází z řady vhodně volených publikací, především pak zahraničních, což velmi oceňuji. Ne všechny tuzemské zdroje považuji za relevantní, což ovšem může být věc spíše osobního názoru a zkušenosti než něco, co by mělo být výtčeno. Zde mám pouze drobnou poznámku k citačnímu aparátu, kdy, pokud je citováno z kolektivní monografie, pak je nutno citovat zcela konkrétní kapitolu včetně jejího autora, nikoliv monografii jako celek (viz např. Soukup a kol.), což autorka ne vždy důsledně činí. Pro kvalifikační typ práce pak nepovažuji za vhodné citovat z internetových zdrojů typu Tattooartist.cz, pokud k danému existují alternativní relevantní zdroje v podobě knižních publikací nebo časopiseckých článků etablovaných vydavatelství, což v daném případě existují. Z formálního hlediska by bývalo bylo vhodné, aby práce prošla jazykovou korekturou, obsahuje řadu chyb v rovině gramatiky, na úrovni interpunkčních znamének i stylistiky. Byť to nenarušuje srozumitelnost, kvalifikační práce by si jistě cizelování po této stránce zasloužila. Také přímé citace by bylo vhodné uvádět zvykově kurzivou.

Teoretická část je obecným vzhledem do tématu tetování, vazba na aplikační část je dostatečná. Některá tvrzení jsou do jisté míry diskutabilní a jako taková by měla být precizněji odzdrojována s příslušnou argumentací (viz např. *„Tetování je v západní společnosti často spojováno s kriminálníky...“*), kdy se nabízí otázka, jak je na tom východní společnost v lokálním kontextu s alespoň lehce historickým vzhledem a zaměřením na lokální kontext, kde je realizována studie samotná, neboť je velmi pravděpodobné, že v jiném sociokulturním okruhu by studující mohla dospět k lehce, ale i výrazně odlišným závěrům.

Autorka se v rovině praktické snaží pracovat s genderově korektním jazykem, což velmi vítám, především, když píše, že používá slovo tatér, byť všechny respondentky jsou tatérky, tedy vysvětluje svůj postup a dává návod, jak práci číst. Sama se však v modifikaci ztrácí, když i dle prvotního pohledu na obsah je pracováno jak s výrazem „tatérka“ tak tatér, v teoretické části je pak používáno maskulin. Velmi si však cením snahy implementovat genderově senzitivní jazyk,

doporučila bych jej vztahovat na celý text práce (v teoretické části chybí), případně již v úvodu vymezit, jak bude s jazykem nakládáno.

Po metodické stránce je práce velmi kvalitní, studující využívá zúčastněné pozorování a polostrukturovaný rozhovor, dále analyzuje obsah sociální sítě a také využívá autoetnografický přístup. Autorka si rozhovory nahrávala, přičemž uvádí, že získávala informovaný souhlas v ústní podobě, ale už není jasné, zda je tento fakt prokazatelný – např. zda jej má zaznamenaný na záznamovém zařízení. Analytické postupy jsou popsány srozumitelně a je evidentní precizní přístup studující. Velmi oceňuji reflexi vlastní situovanosti v terénu ze strany studující. Co se zpracování dat týče, autorka uvádí, že je anonymizuje, nicméně záhy konstatuje, že jí jsou veškerá sesbíraná data přístupná. Z toho důvodu se domnívám, že se jedná spíše o pseudonymizaci.

Vítám, že při citaci rozhovorů v aplikační části práce studující používá jazyk bez úprav. Byť někteří akademici by jistě tento přístup kritizovali, osobně jej velmi kvituji, protože nám jazyk umožňuje nahlédnout svou specifickou optikou příslušnou kulturu, což je v případě daného tématu důležité. Naopak bych uvítala více narace a propojení jednotlivých výpovědí.

S ohledem na výše uvedené shrnuji, že práci považuji za formálně, obsahově i kvalitativně odpovídající bakalářskému typu práce. S chutí jsem si ji přečetla a vnímám ji jako do jiné míry svěže nový náhled na tetovací kulturu v našem prostředí. Až na některé nedostatky, které však nejsou zásadního charakteru, který by bránil obhajobě práce, považuji práci za velmi dobře zpracovanou. Z toho důvodu ji doporučuji k obhajobě.

Doporučení k obhajobě: Doporučuji

Navržená známka: Velmi dobře

V průběhu obhajoby dávám ke zvážení položení některé z následujících otázek dle uvážení komise:

Ve své práci se věnujete tématu moci a jejího vyjednávání. Jedná se o moc formální nebo neformální? Je možné např. neformální moc tatérů/tatérek formalizovat a pokud ano, uveďte konkrétní příklad.

Do jaké míry mohlo studii zkreslit či ovlivnit, že někteří z oslovených byli vaši známí či přátelé?

Uvádíte, že jste získávala ústní informovaný souhlas. Byl tento souhlas zaznamenaný na nahrávací zařízení, které jste používala?

Uvádíte, že „*vztahy s tatérem vznikají ve třech rovinách: cizí člověk, kamarád a známý.*“

Vnímáte rozdíl mezi tím, když je *cizí člověk* na doporučení vs. *cizí člověk* na bázi náhodného vyhledávání vs. *cizí člověk* na základě referencí dostupných např. online bez vazby na sociální okruh tetované osoby/tetující osoby? Dalo by se vámi uvedené schéma ještě rozšířit? Jak?

V Plzni dne 15.9.2023

Mgr. Ing. Alena Lochmannová, Ph.D., MBA